

โครงการ “ส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
รายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ”

รายละเอียด

โครงการ “ส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ”

ทำไมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำโครงการนี้

ด้วยประเทศไทยได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ได้ให้ความสำคัญต่่อนโยบายเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมาก โดยมีข้อเสนอให้ปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจของประเทศ สู่เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) นำไปสู่ "สังคมคาร์บอนต่ำ" ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีมากกว่า 6,000 แห่งในประเทศไทย โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีกิจกรรมมากมายที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกออกสู่ชั้นบรรยากาศ จึงถือเป็นแหล่งกำเนิดของการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนที่สำคัญไม่แพ้ภาคส่วนอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้พลังงาน การเกษตรกรรม การพัฒนาและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง รวมทั้งการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบอื่นๆ ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญทั้งสิ้นและนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อสนองนโยบายในการพัฒนา ประเทศ และเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อโลกใบนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นองค์กรของรัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงควรที่จะเรียนรู้ และเข้าใจเครื่องมือในการวัดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก นั่นก็คือ “การจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง” เป็นวิธีการหนึ่งในการแสดงข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยและดูดกลับจากการดำเนินงานขององค์กร/เมือง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการกำหนดนโยบาย แผนงานและปฏิบัติการที่จะมีทำให้องค์กร/เมืองของเรา มีการพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้น้อยลงหรือเมืองคาร์บอนต่ำนั่นเอง

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization, CFO) หมายถึง ปริมาณที่เกิดจากการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร แสดงในรูปของหน่วยคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

ข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง (City Carbon Footprint, CCF) หมายถึง ปริมาณที่เกิดจากการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมต่างๆ ภายในขอบเขตการปกครองของเมืองที่มีอาณาเขตตามภูมิศาสตร์ทางการเมือง (Geopolitical boundary) ที่เมืองดำเนินการอยู่

โครงการ “ส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
รายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ”

ความเป็นมาของโครงการ

ในปัจจุบันกิจกรรมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระดับเมืองนั้นเริ่มมีการจัดทำขึ้นแล้วทั้งในรูปของการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรและการจัดทำข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง โดยเริ่มต้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย ที่ได้รับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ซึ่งได้ตระหนักถึงความสำคัญเป็นอย่างมากของการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ผ่านโครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554 - 2558 โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการแล้วจำนวนทั้งสิ้น 75 แห่ง และยังได้มีการขยายผลโดยพัฒนาเครื่องมือคำนวณเพื่อรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองขึ้นในปีงบประมาณ 2557 - 2558 เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการแล้วจำนวนทั้งสิ้น 19 แห่ง ดังนั้น จากความสำเร็จในโครงการดังกล่าวและเพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ 2559 นี้ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) จึงได้จัดทำ “โครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ” ขึ้น โดยมีเป้าหมายว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง อันจะเป็นการช่วยเสริมสร้างศักยภาพให้กับท้องถิ่นไทยในการบริหารจัดการการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอน และท้ายสุดเป็นเมืองตัวอย่างของประเทศไทยและของประชาคมโลกต่อไป

โครงการทำเพื่ออะไร

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วว่า การจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง จะเป็นเครื่องมือในการช่วยให้เราทราบถึงปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่องค์กร/เมืองของเราดำเนินกิจกรรมอยู่ ซึ่งโครงการนี้จึงต้องการที่จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล เข้าใจหลักการและสามารถคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรของตน ซึ่งนำไปสู่การขยายผลร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องไปสู่การจัดทำรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองได้ ตลอดจนสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นบนพื้นฐานของการใช้ข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร/เมืองได้ จากการประเมินศักยภาพของกิจกรรมระดับเมืองและเทคโนโลยีในปัจจุบัน ขององค์กร/เมือง และความเป็นไปได้ในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สอดคล้องกับบริบทของเมือง/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

โครงการ “ส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
รายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ”

ต้องเข้าร่วมนานเท่าไร

ระยะเวลาการดำเนินงาน 11 เดือน (ตุลาคม 2558 – กันยายน 2559)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับประโยชน์อะไรจากการเข้าร่วมโครงการนี้

ประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการนี้ ประการแรก คือ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้เรียนรู้เครื่องมือที่ใช้วัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมภายในขอบเขตความรับผิดชอบตามขอบเขตระดับองค์กร/เมือง โดยสามารถระบุได้ว่ากิจกรรมใดที่มีนัยสำคัญที่ส่งผลต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด ประโยชน์ ประการที่สอง คือ เมื่อทราบปริมาณและแหล่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามขอบเขตระดับองค์กร/เมืองของตนเองแล้ว สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดเป้าหมาย นโยบาย แผนและการดำเนินปฏิบัติการต่างๆ ที่มุ่งสู่การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ สำหรับโครงการในระยะต่อไปได้อย่างเป็นรูปธรรมและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

เข้าร่วมโครงการแล้วต้องทำอะไรบ้าง

โครงการนี้ ถือเป็นแนวปฏิบัติหนึ่งทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำทุกเมือง ควรจะต้องดำเนินการ โดยในปีนี้จะมุ่งพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ (ทั้งในระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล) อีก 30 แห่ง ในระยะเวลาประมาณ 11 เดือน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเข้าร่วมและทำกิจกรรมดังต่อไปนี้